

JACQUES SONCK – Portraits 1977-2019 — 25th January - 31st March 2024 at Fondation A Stichting
'Deze buitengewone vreemden, dat zijn wij' by Jonas Mortier on January 30th 2024 in De Morgen, p. 6-7.

Het vrije leven.

Cultuur | Media | Duurzaamheid | Zingeving | Tech | TV | Geld

DINSDAG 30/01/2024 DeMorgen.

Eerste solo-expo van fotograaf
Jacques Sonck in Brussel

'Schoonheid
hoeft niet
spectaculair
te zijn'

6-7

Hoezo, alleen voor koeien? Ja hoor, ook voor u is gras eten gezond **3** / **Verder met je leven na een annus horribilis** 'Ik heb een onnoemelijk grote schrik gekregen' **4-5** / **De horror van de Holocaust** 'The Zone of Interest': verpletterende vijfsterrencinema **10**

Eerste solotentoonstelling van
fotograaf Jacques Sonck is ode aan diversiteit

Deze buitengewone vreemden, dat zijn wij

De Belgische fotograaf Jacques Sonck legt al zijn leven lang ontmoetingen met bijzondere mensen uit alle lagen van de bevolking vast op de gevoelige plaat. Zijn overzichtstentoonstelling in Brussel leest dan ook als een eerbetoon aan de diversiteit. 'Schoonheid hoeft helemaal niet spectaculair te zijn.'

JONAS MORTIER

Jacques Sonck (75) is een opvallend magere, rijzige man, zo blijkt wanneer hij de tentoonstellingsruimte in Brussel komt binnengewandeld, alsof hij met zijn lichaam niet te veel ruimte wil innemen. Ook zijn kleren zijn onopvallend, wat hem ongetwijfeld in staat stelt zo onzichtbaar mogelijk door de straten te dwalen. Hij zou zichzelf dan ook niet tegenhouden op straat voor een foto. "Te banaal", zegt hij daar zelf grappend over.

Al vijftig jaar schuimt de in Gent woonachtige fotograaf de straten van Antwerpen, Gent en Brussel af op zoek naar markante verschijningen, mensen uit alle lagen van de bevolking die op de een of andere manier iets bijzonders hebben. Hij maakt op straat hun portret of nodigt ze uit in zijn studio. Hij is daarmee de Belgische August Sander, of Diane Arbus, met dat verschil dat hij niet bijzonder in sociologie of documentairefotografie geïnteresseerd is. Het is hem louter en alleen te doen om het beeld.

Stichting A in Brussel heeft vandaag, in samenwerking met Gallery 51 en in het kader van het Photobrussels Festival, een 120-tal van Soncks portretten, gemaakt in de periode tussen 1977 en 2019, samen-

gebracht. Op enkele portretten van lichaamsdelen na zijn het bijna allemaal zwart-witbeelden van mensen die recht in de lens kijken, op de wijze waarop mensen dat nu eenmaal doen: trots, melancholisch, schalks, verdrietig, boos. Hij snijdt hen los uit hun context, uit hun bevolkingsgroep en tijd met de daarin heersende normen, en toont hen zoals ze zijn. Eerlijk en teder. Zonder oordeel of opsmuk. Menselijk.

VISUELE DETAILS

Sonck is niet geïnteresseerd in maatschappelijke posities of politieke statements, hem is het te doen om de visuele details die het verschil maken: de opvallende wenkbrauwen van een vrouw, de hagelwitte tanden van een zwarte jongen, een tatoeage van een geliefde.

"Ik ben op zoek naar mensen die op de een of andere manier uit de massa springen", zegt de fotograaf. "Soms is dat op een heel uitgesproken manier, maar vaker gaat het om een detail. Schoonheid hoeft helemaal niet spectaculair te zijn." Het is scherpstellen op, stilstaan bij, aandacht geven aan datgene wat iemand bijzonder maakt, op het ondeelbare eigene, het

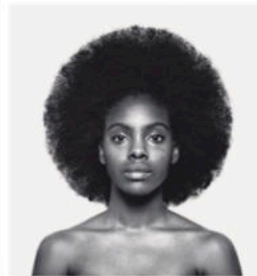
veelzeggende verschil. Het is inzoomen tot het schijnbaar gewone wonderlijk wordt.

Samen gezien vormt de reeks portretten in Stichting A zo een ode aan de diversiteit, een eerbetoon aan de eigenheid, een pleidooi voor het omarmen van iemands uniciteit of anders-zijn. Het maakt van Sonck, ondanks zijn leeftijd, een volledig in de tijdgeest passende fotograaf. Sonck heeft lak aan hokjesdenken. Zijn werk lijkt een aanval op alle kunstmatige tussenschotten die worden opgetrokken tussen mensen.

We zien op zijn foto's zwarten, witten, ouderen, kinderen, vrouwen, mannen en

alle schakeringen daartussen en je voelt dat iemands naam, beroep, religie of leeftijd geen belang heeft. Op die manier stelt de tentoonstelling enkele pregnante vragen: Wat is 'normaal' of 'abnormaal' als iedereen uniek is? Welke onderlinge verschillen zijn er nog als je genoeg op de mensen zelf inzoomt? Wat zie je als je

'Dat we allemaal anders zijn is de rode draad, en dat we daar trots op zijn is de boodschap'

Wat is normaal of abnormaal als iedereen uniek is?, vraagt Sonck zich af. 'Ik ben op zoek naar mensen die op de een of andere manier uit de massa springen.'

© JACQUES SONCK | COURTESY GALLERY FIFTY ONE

iemands achtergrond en omstandigheden buiten beeld laat?

Sonck, die het tijdens de persvoorstelling zichtbaar lastig heeft om voor één keer zelf in het oog van de belangstelling te staan, verwoordt het zo: "Voor mij is het onze diversiteit die interessant is: we zijn allemaal verschillend en toch gelijk. Misschien leert de kijker door mijn werk op een andere manier te kijken, vol empathische nieuwsgierigheid. Dat we allemaal anders zijn is de rode draad, en dat we daar trots op zijn, is de boodschap."

Tijdens het bekijken van de tentoonstelling daagt het je dan ook op een gegeven moment: deze bonte mengelmoe, deze buitengewone vreemden, dit zijn wij. De Mens staat hier afgebeeld. Het is een boeiend perspectief om na het zien van de tentoonstelling mee de straat op te nemen.

Dat de mens van overal en alle tijden hier is afgebeeld, wordt mooi geïllustreerd door hoe verrassend tijdloos de foto's

zijn. Ondanks het feit dat er meer dan veertig jaar zit tussen de oudste en nieuwste foto op deze tentoonstelling is het opvallend moeilijk om ze te dateren. Sonck zingt zijn geportretteerden los van de plaats en periode waarin ze leefden. Hij kiest voor witte muren en sobere settings als achtergrond.

Het verhaal of de levensloop van de mensen die hij fotografeert interesseert hem niet. Hij heeft er vaak ook de tijd niet voor. De meeste foto's worden genomen in de vijf minuten of het kwartiertje dat hij hun pad op straat kruist. Het is een project als metafoor voor het leven zelf: een serie korte ontmoetingen met bijzondere medemensen die het leven kleuren, van een pruilend kind, tot een kwetsbare, maar o zo prachtige oudere vrouw. Een levenswerk dat pas zal stoppen met de dood van de fotograaf.

Jacques Sonck / Portraits 1977-2019, nog tot 31 maart in Stichting A, Brussel